

Samfundsfag

Årsplan for 9. årgang i skoleåret 2021/22

Undervisningen i faget planlægges efter opfyldelse af kravene til kompetencemål, såvel som målene for færdigheder og vidensområder. Det er beskrevet i Fællesmål 2019 fra undervisningsministeriet.

Faget vil blive læst i perioder og der kan byttes om på rækkefølgen og udskiftes i temaer, hvis det viser sig, at eleverne brænder for noget andet eller har været igennem stoffet tidligere.

Sker der samfundsmæssige nyheder, vil vi gribe dem i hverdagen.

Der lægges stor vægt på samtaler og debatter i klassen, samt meningsudvekslinger omkring en bred vifte af emner.

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
4-6	Kulturmødet og sociale forskelle	<p>Faglige begreber: Assimilation, integration, majoritet, minoritet, pluralistisk integration, segregation, fattigdomsgrænse, gini-koefficient, kapitalisme, median-indkomst, socialgruppe</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad betyder kultur? • Hvilke forskellige politiske holdninger til kultur og kulturforskellige findes der? • Hvilke forskellige politiske holdninger er der til sociale forskelle? 	<p>Baggrundsstof: Forløb: Kultur og sociale forskelle</p> <p>Delforløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det multikulturelle samfund • Sociale forskelle i Danmark <p>Supplerende materiale: TEMA: Mellem to kulturer (DR)</p>	<p>Statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det danske klassesamfund • Fattigdomsgrænse for forskellige familier • Antal økonomiske fattige • Andel af den samlede indkomst, der tilfalder den øverste 1 % af indkomstfordelingen <p>Tegning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Industrial Worker 1911 <p>Artikel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu er der igen en målestok for fattigdom i Danmark 	<p>Evaluering i form af tre lærerstillede spørgsmål efter samme model, som ved prøven. 25 minutters individuel forberedelse med adgang til kendte materialer og derefter fremlæggelser i grupper</p>

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
4-6	Flygtninge	<p>Faglige begreber: Socialisering, subkultur, overførselsindkomst, integration, asyl, menneskerettigheder, migrant</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvornår er man dansker? • Hvad mener de politiske partier om integration? • Hvorfor opstår der bander i et samfund? • Hvilke forskellige slags flygtninge findes der? 	<p>Baggrundsstof: Spot på verden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integration og ghettoer • Bandedekonflikten • Flygtninges vilkår i Danmark • Er der plads til flygtninge i Danmark? • Bådflygtninge <p>Supplerende materiale: TEMA: Integration (DR)</p>	<p>Politik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ghettoudspil <p>Artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fem råd til Løkke: sådan løses problemerne i ghettoerne • Asylcentre lukker på stribe <p>Grafik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syriske flygtninges lange vej til Danmark <p>Liste over ghettoområder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paneldebat. Eleverne har roller som hhv. de politiske partier, journalister, menneskerettighedsorganisationer osv. De fordyber sig i teksterne og forbereder sig på paneldebat • Rollespillet Kulsbjerggade: Nye tilflyttere

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
6-8	Økonomi	<p>Faglige begreber: Bruttonationalprodukt, handelsbalance, finanslov, finanspolitik, pengepolitik, den finansielle sektor, eksport/import, værdipapirer, afgift, mandat, moms, overførselsindkomst, personskat, selskabsskat, velfærdsydelse</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er en finanslov? • Hvad skal der til for at få flertal for en finanslov? • Hvad er sammenhængen mellem ideologier, partier og mærkesager? 	<p>Baggrundsstof: Forløb: Finansloven Delforløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er en finanslov? <p>Spot på verden: Global valuta-krise</p> <p>Supplerende materiale: Film om finansloven (Folketinget)</p> <p>Evt. Vismandsspillet</p> <p>TEMA: Din, min og vores økonomi (DR)</p> <p>Opgave: Se "Tjek på økonomien" på Viggo</p>	<p>Hjemmeside:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De politiske partiers hjemmesider <p>Statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meningsmåling • Kina – import og eksport <p>Grafik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dansk samhandel med Kina • Politisk aftale • Aftale om finansloven for 2019 mellem regeringen og Dansk Folkeparti <p>Video:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kampen om finansloven 	<ul style="list-style-type: none"> • Besøg en lokal eksportvirksomhed • Visualisering eller konkretisering af økonomiske sammenhænge som et understøttende produkt. Valgfri kulturteknik • Spillet Finansfælden

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
6-8	Danmark og verden	<p>Faglige begreber: Fair trade, forbruger, forurening, globalisering, interesseorganisationer, kultur, organiseret kriminalitet, politisk forbruger, produktion, terrorisme</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke fordele og ulemper er der ved globaliseringen? • Hvilken rolle spiller udlandet i det økonomiske kredsløb? • Hvad er vores egen rolle i globaliseringen? 	<p>Baggrundsstof: Forløb: Globalisering</p> <p>Supplerende materiale: Røde Kors Oplevelsen</p>	<p>Artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drab på elefanter finansierer terror • Danskheden er under pres • Dødsbrand koster unge syersker livet <p>Video:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NU-dansker. Video med Samira Ahmad <p>Grafik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det globale økonomiske kredsløb • Import og eksport <p>Statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den danske handelsbalance 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekskursion • Arbejd med de tre delforløb Kulturel globalisering, Økonomisk globalisering og Politisk globalisering i en ekspertgruppe-struktur • Spillet Globalisering i det økonomiske kredsløb

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
8	Klima	<p>Faglige begreber: FN, FN's Verdensmål, bæredygtig udvikling, ressourceknaphed, klimaforandringer, kvoter, vedvarende energi</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er FN's Verdensmål? • Hvad er bæredygtig vækst? • Hvilke udfordringer står klimaet overfor i dag? • Hvordan kan vi være med til at sikre bæredygtighed? 	<p>Baggrundsstof: Spot på verden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kloden sveder • Kampen om vandet <p>Supplerende materiale: Kretz tager verdens temperatur (DR dokumentar, 57 min.). Findes på mitCFU</p> <p>Faktalink om klima</p> <p>Sustainable 2.0</p> <p>TEMA: Klimaændringer (DR)</p>	<p>Statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drivhusgasser og klimaindsats <p>Dokumentarfotos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Water</i> samspillet mellem menneskeliv og vand 	<ul style="list-style-type: none"> • Tværfagligt med naturfagsblokken • Projektorienteret arbejde med krav om selvstændige problemstillinger, understøttende produkt og fremlæggelse

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
6-8	Politik	<p>Faglige begreber: Argumentation, logos, etos, patos, kildekritik, kommunikation, belæg, hjemmel, påstand, feedback, mærkesager, ideologi, parlament, politisk deltagelse, kulturteknikker</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er den politiske beslutningsproces i Danmark? • Hvordan argumenterer man for en mærkesag? 	<p>Baggrundsstof: Spot på verden: 16-års valgret?</p> <p>Supplerende materiale: Partiernes hjemmesider</p> <p>Folketingets undervisningstilbud: Skolevalg eller Ungdomsparlamentet</p> <p>Fra idé til lov (Folketinget)</p>	<p>Video:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skal 16-årige kunne stemme? <p>Artikel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diverse artikler på Dansk Ungdoms Fællesråds hjemmeside 	<p><i>Spot på verden</i>-teksten bruges som åbner til inspiration og engagement</p>

Antal lektioner	Emne/tema	Problemstillinger/faglige begreber	Tekster og andre udtryksformer	Kildetyper og kilder	Aktiviteter/bemærkninger
8-10	Kriminalitet og straf	<p>Faglige begreber: Grundloven, magtens tredeling, retsstat, rettigheder, stat, straf, Grundlovsforhør, appellere, varetægtsfængsel, resocialisering, betinget/ubetinget straf, straffeattest</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer det danske retssystem? • Hvilke former for straf findes der, og hvorfor straffer man? • Hvilken retspolitik har de politiske partier? 	<p>Baggrundsstof: Forløb: Kriminalitet og straf</p> <p>Delforløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regler i en retsstat • Efterforskning og domstole <p>Supplerende materiale: Kend din ret (Danmarks Domstole)</p>	<p>Grafik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bødesatser om besiddelse af euforiserende stoffer <p>Filmet interview:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om politiets magtmidler og præventive anholdelser <p>Artikel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politiet anklages for magtmisbrug efter hård anholdelse <p>Dokumentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med døden til følge 	<ul style="list-style-type: none"> • Besøg den lokale byret og overvær en mindre straffesag. Alternativt, se Retten indefra – Giver skyld straf? (1:6) (DR, 28 min.) • Besøg et fængsel i lokalområdet. Flere fængsler arrangerer besøg/rundvisninger. Se fx Horsens Statsfængsel og Københavns Fængsler • Rollespillet Kulsbjerggade: Kriminalitet